

Sprawa T-28/03

Holcim (Deutschland) AG przeciwko Komisji Wspólnot Europejskich

Artykuł 85 traktatu WE (obecnie art. 81 WE) — Wykonanie wyroku Sądu — Zwrot kosztów gwarancji bankowej — Pozaumowna odpowiedzialność Wspólnoty

Wyrok Sądu Pierwszej Instancji (trzecia izba) z dnia 21 kwietnia 2005 r. . . . II - 1362

Streszczenie wyroku

1. *Skarga o stwierdzenie nieważności — Wyrok stwierdzający nieważność — Skutki — Obowiązek podjęcia środków zapewniających wykonanie wyroku — Brak środka prawnego na gruncie art. 233 WE — Możliwość dochodzenia przez jednostki ich praw na podstawie art. 230 WE i 232 WE*
(art. 230 WE, 232 WE i 233 WE)

2. *Postępowanie — Skarga wszczynająca postępowanie — Wymagania formalne — Określenie przedmiotu sporu — Zwięzłe przedstawienie powołanych zarzutów (regulamin Sądu, art. 44 § 1 lit. c))*
3. *Skarga o odszkodowanie — Termin przedawnienia — Rozpoczęcie biegu terminu — Skarżący, który oceniał w chwili wniesienia skargi, że nie dysponował wszystkimi dowodami, które umożliwiłyby wykazanie odpowiedzialności Wspólnoty — Brak wpływu (art. 288 akapit drugi WE)*
4. *Skarga o odszkodowanie — Termin przedawnienia — Rozpoczęcie biegu terminu — Data, którą należy wziąć pod uwagę (art. 230 WE, 232 akapit drugi WE i art. 288 akapit drugi WE; statut Trybunału Sprawiedliwości, art. 46)*
5. *Odpowiedzialność pozaumowna — Przesłanki — Wystarczająco istotne naruszenie prawa wspólnotowego — Uwzględnienie granic swobodnego uznania przysługującego instytucji będącej autorem aktu (art. 288 akapit drugi WE)*
6. *Skarga o stwierdzenie nieważności — Decyzja Komisji wydana na podstawie art. 85 ust. 1 traktatu — Złożona ocena ekonomiczna — Kontrola sądowa — Granice (traktat WE, art. 85 ust. 1 (obecnie art. 81 ust. 1 WE) i art. 173 (obecnie, po zmianie, art. 230 WE))*
7. *Odpowiedzialność pozaumowna — Przesłanki — Bezprawność — Szkoda — Związek przyczynowy — Pojęcie — Koszty gwarancji bankowej wynikającej z decyzji przedsiębiorstwa, by nie płacić grzywny nałożonej przez Komisję — Brak bezpośredniego związku przyczynowego (traktat WE, art. 185 i 192 akapit pierwszy (obecnie art. 242 WE i 256 akapit pierwszy WE); art. 288 akapit drugi WE)*

1. Traktat w sposób enumeratywny wymienia rodzaje skarg dostępnych podmiotom celem dochodzenia ich praw. Z uwagi na to, że art. 233 WE nie przewiduje odrębnego środka zaskarżenia, sam w sobie nie może stanowić podstawy żądania zwrotu kosztów ustanowienia gwarancji bankowej poniesionych przez spółkę w następstwie nałożenia przez Komisję grzywny na mocy

decyzji dotyczącej postępowania na podstawie art. 85 traktatu (obecnie art. 81 WE), której nieważność została stwierdzona przez Sąd.

Nie oznacza to jednak, by dany podmiot nie miał możliwości zwrócenia się do

Sądu w sytuacji, w której nie doszło jego zdaniem do podjęcia środków zapewnających wykonanie wyroku. Obowiązek wynikający z art. 233 WE może zostać wyegzekwowany, w szczególności w drodze sądowej w postępowaniu na podstawie art. 230 WE i 232 WE.

związłe, lecz w sposób spójny i zrozumiały, w samym tekście skargi.

(por. pkt 43, 44)

W tej sytuacji sądy wspólnotowe nie są powołane do zastępowania wspólnotowych organów stanowiących prawo i zmieniającego systemu środków zaskarżenia i procedur ustanowionych traktatem.

3. Termin przedawnienia roszczeń z tytułu odpowiedzialności pozaumownej Wspólnoty nie rozpoczyna swojej biegu do czasu kumulatywnego spełnienia wszystkich przesłanek powstania obowiązku naprawienia szkody.

(por. pkt 31–34)

2. Zgodnie z art. 21 statutu Trybunału Sprawiedliwości oraz art. 44 § 1 lit. c) regulaminu Sądu każda skarga powinna zawierać oznaczenie przedmiotu sporu oraz związłe przedstawienie zarzutów. Oznaczenie to powinno być wystarczająco jasne i precyzyjne, by strona pozwana mogła przygotować się do obrony oraz by Sąd mógł orzec w przedmiocie skargi, w stosownych przypadkach, bez konieczności pozyskiwania dodatkowych informacji. Celem zapewnienia przestrzegania zasady pewności prawa oraz zasady właściwego sprawowania wymiaru sprawiedliwości, dla dopuszczalności skargi konieczne jest, by istotne elementy stanu faktycznego i prawnego, na których się ona opiera, przedstawione były chociażby

Wobec tego okoliczność, iż w opinii skarżącego nie dysponował on jeszcze wszystkimi dowodami, przy pomocy których mógłby w dostateczny sposób wykazać odpowiedzialność Wspólnoty w ramach postępowania sądowego, nie powoduje wstrzymania biegu przedawnienia. W przeciwnym razie doszłoby do pomieszczenia proceduralnego kryterium dotyczącego rozpoczęcia okresu przedawnienia i ustalenia, że spełnione zostały warunki odpowiedzialności, które może być ostatecznie dokonane jedynie przez sąd, przed którym toczy się postępowanie co do istoty sprawy.

(por. pkt 59, 64)

4. Jeżeli szkoda nie została wyrządzona jednorazowo, lecz ma charakter ciągły, przedawnienie, o którym mowa w art. 46 statutu Trybunału Sprawiedliwości, stosuje się, biorąc za punkt odniesienia dzień, w którym wystąpiło zdarzenie przerywające jego bieg, do okresu przed ponad pięciu lat poprzedzających ten dzień, bez uszczerbku dla praw, które powstały w czasie późniejszym.

W tym zakresie art. 46 stanowi, że czynnością, która przerywa bieg przedawnienia, jest skarga do Trybunału lub uprzednie żądanie skierowane przez poszkodowanego do właściwej instytucji. W tym ostatnim przypadku skargę należy wnieść w terminie dwumiesięcznym, o którym mowa w art. 230 WE, a w stosownych przypadkach zastosowanie znajduje art. 232 akapit drugi WE.

(por. pkt 70, 71)

między innymi złożoność sytuacji, które podlegają uregulowaniu, trudności w stosowaniu czy wykładni określonych aktów, a w szczególności zakres swobodnego uznania przysługującego podmiotowi, który wydał zaskarżony akt. Rozstrzygającym kryterium pozwalającym uznać, że nastąpiło wystarczająco istotne naruszenie, jest oczywiste i poważne wykroczenie przez daną instytucję Wspólnoty poza przysługujący jej zakres swobodnej oceny. W sytuacji gdy instytucji tej przysługuje jedynie bardzo ograniczony zakres swobodnego uznania lub nie ma go ona wcale, nawet nieznaczne odejście od litery prawa wspólnotowego może wystarczyć do wykazania wystarczająco istotnego naruszenia prawa wspólnotowego.

(por. pkt 86, 87)

5. Powstanie odpowiedzialności pozasądowej Wspólnoty w rozumieniu art. 288 akapit drugi WE zależy od łącznego spełnienia się szeregu przesłanek, a mianowicie: zachowanie zarzucone instytucji powinno być niezgodne z prawem, szkoda powinna mieć charakter rzeczywisty oraz powinien istnieć związek przyczynowy pomiędzy owym zachowaniem a podnoszoną szkodą. Jeśli chodzi o pierwszą przesłankę, wymaga ona wykazania wystarczająco istotnego naruszenia normy prawnej, która przyznaje jednostkom określone uprawnienia. W tym zakresie uwzględniana jest
6. O ile sprawowanie ogólnej kontroli, czy zaszły okoliczności pociągające za sobą konieczność zastosowania art. 85 ust. 1 traktatu (obecnie art. 81 WE), należy w całości do sądu wspólnotowego, o tyle sprawowanie przez niego kontroli nad złożonymi ocenami ekonomicznymi dokonywanymi przez Komisję ogranicza się do weryfikacji, czy przestrzegane były reguły proceduralne oraz zasady doty-

czące obowiązku uzasadnienia aktu, a także czy nie wystąpił błąd co do okoliczności faktycznych oraz czy nie wystąpił oczywisty błąd w ocenie i czy nie doszło do nadużycia władzy.

(por. pkt 95)

7. W ramach skargi wniesionej na podstawie art. 288 akapit drugi WE odpowiedzialność Wspólnoty może powstać jedynie w takich przypadkach, gdy szkoda wynika w sposób dostatecznie bezpośredni z niezgodnego z prawem zachowania danej instytucji.

W sytuacji gdy przedsiębiorstwo, które występuje do sądu wspólnotowego ze skargą na decyzję Komisji nakładającą na nie grzywnę, zdecydowało, gdy Komisja

zaoferowała mu taką możliwość, ustanowić gwarancję bankową, która stanowić miała zabezpieczenie zapłaty grzywny oraz odsetek za zwłokę zgodnie z warunkami ustalonymi przez Komisję, nie może ono skutecznie twierdzić, że poniesione przez nie koszty ustanowienia gwarancji bankowej wynikają w sposób bezpośredni z niezgodności zaskarżonej decyzji z prawem. Szkoda, na którą się ono powołuje, jest w istocie skutkiem jego własnej decyzji o stanowiącym odstępstwo od zasad przewidzianych w art. 192 akapit pierwszy traktatu oraz w art. 185 zdanie pierwsze traktatu (obecnie, odpowiednio art. 256 akapit pierwszy WE i art. 242 zdanie pierwsze WE) niewykonaniu obowiązku zapłaty grzywny w terminie przewidzianym w zaskarżonej decyzji i ustanowieniu w zamian gwarancji bankowych.

(por. pkt 119, 122, 123)